

РЕШЕНИЕ

№ 69

гр. Русе, 28.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Черкезова

при участието на секретаря Ева Д.а
като разгледа докладваното от Татяна Черкезова Гражданско дело №
20234500100266 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното :

Предявени са иск за заплащане на застрахователно обезщетение за причинени неимуществени вреди с правно основание чл. 432 от КЗ ал.1 от КЗ, вр. чл.45 ЗЗД, и акцесорен иск по чл. 86 от ЗЗД.

Ищцата Д. И. К. твърди, че на 02.12.2022г. около 07.30 часа в гр. Русе, на ул. „Филип Станиславов“, при пресичане от ляво на дясно, по посока на движението, на пешеходна пътека срещу бл. 403 била блъсната от л.а. „Нисан Примера“ с рег. № *** управляван от Ю. А. Ю.. Вследствие на което получила телесни увреждания, наложили да посети УМБАЛ „Канев“-Русе. След извършени прегледи и консултации била диагностицирана с фрактура на дясна подбедрица в областта на коляното. След операция на крака, получената фрактура на подбедрицата била имобилизирана. Стационарното лечение в болничното заведение било последвано от домашно такова.

Получените вследствие на ПТП травми причинили на ищцата болки и страдания, които били със значителен интензитет в първите няколко месеца, и които понастоящем продължава да изпитва. Нараняванията на десен долен крайник довели до трайно затруднение на функциите на десния крак, с общ възстановителен период 3-4 месеца. През първите месеци от лечението пострадалата следвало да изпълнява щадящ режим, без натоварвания на увредения крайник. Това я поставило в невъзможност да посреща със собствени сили обикновени битови потребности (хранене, обличане, къпане), за задоволяването на които получавала помощ от своите близки. Тази зависимост я накарала да се чувства непълноценна и в тежест на семейството си, още повече, че до инцидента не е имала двигателни проблеми и водила

нормален за годините си живот, разчитайки на собствени сили за задоволяване на битовите си нужди.

След ПТП ищцата започнала да изпитва страх от автомобили, станала тревожна, без видима причина. Твърди, че психологическите последици от инцидента - изживян стрес и душевни страдания, ще я съпътстват до края на живота ѝ, и ще препятстват нормалното ѝ движение в градски условия.

Към датата на настъпване на ПТП за процесния автомобил била налице валидна застраховка „Гражданска отговорност“ при ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК 121130788, със застрахователна полица със срок на действие от 07.11.2022г. до 06.11.2023г. На основание чл. 380 от КЗ, на 31.01.2023г. ищцата отправила към ответното дружество писмена претенция с искане за определяне и изплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди, но отговор в срока на административната процедура не постъпил.

Ищцата претендира от ответното дружество репарирание на претърпените неимуществени вреди чрез заплащане на обезщетение в размер на 50 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.01.2023 г. - датата на сезиране на застрахователя с претенция за обезщетение, до окончателното изплащане. Претендира и разноски за производството, вкл. адвокатски хонорар на основание чл. 38 от ЗА.

В отговора на исковата молба ответникът оспорва изцяло предявената претенция за неимуществени вреди - по основание и по размер, както и претенцията за присъждане на законна лихва. Твърди, че претендираните вреди са недължими, прекомерни, противоречат на чл. 52 от ЗЗД. Оспорват се твърденията, че при осъществяване на процесното ПТП за ищцата е настъпило травматично увреждане фрактура на дясна подбедрица в областта на коляното, както и че операцията на крака ѝ е била трудна и болезнена. Ответникът твърди, че видно от епикризата, издадена от УМБАЛ „Канев“ АД – гр. Русе, ищцата е постъпила в болницата в увредено общо състояние.

Ответното дружество твърди, че ударът е бил непредотвратим за водача, поради внезапната поява на пешеходеца на платното за движение, явяваща се причина за настъпване на инцидента. Оспорва се наличието на деликтно поведение от страна на водача на лекия автомобил. Направени са възражения за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, като с оглед твърдяното нейно неправилно пресичане се възразява, че размерът на съпричиняването на настъпилите за нея вреди е 95 %.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна, следното:

На 02.12.2022г., около 06:20 часа, през тъмната част от денонощието, по ул. „Филип Станиславов“, кв. „Чародейка“ в гр. Русе се движил л.а. „Нисан Примера“ с рег. № *** управляван от собственика си Ю А. Ю.. Посоката му на движение била към вилна зона „Касева чешма“. В района на пешеходна пътека, намираща се пред магазин „Хавай“ процесният автомобил, движещ се със скорост ок. 16,4 -23,8 км/ч, с предната си дясна част ударил страничната дясна част на пресичащата от ляво на дясно пешеходна пътека Д. И. К.. Сблъсъкът бил между предната броня на автомобила и дясната колянна става

на пешеходката, откъм външната ѝ повърхност.

Заради получените телесни увреждания – счупване на кости на дясна подбедрица- латерално тибиялно плато и проксималния край на фибулата, пострадалата била откарана в УМБАЛ“Канев“АД, където била хоспитализирана. След извършени прегледи и консултации била диагностицирана с фрактура на дясна подбедрица в областта на коляното, била извършена репозиция и получената фрактура на подбедрицата била имобилизирана. След стационарното лечение в болничното заведение - 6 дни, ищцата провела домашно такова. В този период спазвала двигателен режим, ненатоварващ крака, приемала обезболяващи и други медикаменти. Провела 3 курса физиотерапия.

Местопроизшествието било посетено от полицейски служители, които съставили Констативен протокол за ПТП № 972/02.12. 2022г., впоследствие било образувано ДП № 427/02.12.2022г. на ОД МВР - Русе. След приключване на разследването по последното, делото било внесено в Русенския районен съд. По образуваното НОХД 2065/2023г ., в хода на настоящото производство, с Определение от 16.11.2023г. било одобрено споразумение, с което Ю. А. Ю. се признава за виновен в извършване на престъпление по чл. 343 ал. 3, пр. последно, буква „а“, Пр. 2, във вр. Ал. 1, буква “б”, пр. 2, във връзка чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК - за това, че на 02.12.2022 г. в гр. Русе, при управление на моторно превозно средство - л.а. „Нисан Примера" с рег. № ***, нарушил правилата за движение по пътищата:

- чл. 5, ал. 2, т. 1 от ЗДвП- “Водачът на пътно превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците...”,

- Чл. 116 от ЗДвП “Водачът на пътно превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към пешеходците...”,

- Чл. 119, ал. 1 от ЗДвП- “При приближаване към пешеходна пътека водачът на нерелсово пътно превозно средство е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходна пътека или преминаващите по нея пешеходци.

С оглед наличието на валидно застрахователно правоотношение между деликвента и ответното застрахователно дружество / застраховка „Гражданска отговорност“ при ЗК „ЛЕВ ИНС" АД със застрахователна полица GO 109393457, със срок на действие от 07.11.2022г. до 06.11.2023г./, както и настъпване на застрахователното събитие като юридически факт, който поражда отговорността на застрахователя, на основание чл. 380 от КЗ, на 31.01.2023г. ищцата отправила към ответното дружество писмена претенция с искане за определяне и изплащане на обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди, по което не ѝ било изплатено обезщетение.

За механизма на произшествието, както и за определяне уврежданията, които претърпяла ищцата, травмите и техния интензитет, вследствие на процесното ПТП, от заключението на назначената и приета по делото Комплексна съдебна медицинска и автотехническа и експертиза / КСМАТЕ / се установява :

В участъка на ПТП има 2 пътни знака в посоката на движение на процесния лек автомобил : въвеждащ ограничение на скоростта 40 км/ч и указващ изкуствена неравност на пътя напред, на 50 м преди произшествието е поставен пътен знак, указващ – внимание пешеходна пътека, и непосредствено преди началото на пешеходната пътека - знак, указващ наличието на пешеходна пътека.

При констатираните мокра пътна настилка, в тъмната част на денонощието, и приблизителна скорост на процесния лек автомобил около 16,4 - 23,8 км/ч, техническата причина за произшествието е пресичането на траекториите на движение на пешеходката Д. К. и лекия автомобил на мястото на произшествието и в един и същ момент, като ударът за автомобила е бил с предната му дясна част, а за пострадалата — със страничната ѝ дясна. ПТП е настъпило в района на очертаната с пътна маркировка и с повдигната неравност пешеходна пътека.

Соченият от вещото лице механизъм на произшествието се установява и от разпита на свидетеля Ю А. Ю., водач на процесния автомобил. Свидетелят уточнява и че пострадалата е била облечена с тъмни дрехи, поради което в последния момент е видял как пресичала, вървейки, отляво надясно по посоката му на движение, към намиращата се наблизо автобусна спирка. Възприемайки пострадалата, рязко е задействал спирачната система на автомобила, но гумите се плъзнали, автомобилът свил леко наляво и ударил пешеходката в дясната ѝ част.

От медицинската част на КСМАТЕ се установява, че при ПТП ищцата е получила фрактура в областта на дясно коляно. Лекувана чрез репозиция, и гипсова имобилизация за 60 дни. Постъпила в УМБАЛ „Канев“ АД - Клиника Ортопедия и травматология на 02.12.2022 г. и изписана на 08.12.2022 г., с препоръка да не се натоварва десния долен крайник. Констатирана е посттравматична гонартроза на дясна колянна става, което представлява дегенеративно изменение в елементите на ставата, възникнало като усложнение на получената травма при процесното ПТП. Състоянието е в пряка причинно-следствена връзка с установеното счупване на костите на дясна подбедрица в резултат на ПТП от 02.12.2022 г. Обичайният възстановителен период за счупване на костите на дясна подбедрица, като полученото от К. е около 4-5 месеца, но е налице усложнение на получената травма, което предвид естеството си (дегенеративно заболяване), не подлежи на спонтанно възстановяване, като е възможно състоянието да прогресира в бъдеще. Съдебният лекар сочи и че няма данни, и не може да се приеме, че пострадалата е имала влошено общо състояние към момента на инцидента.

Относно претърпените от ищцата неимуществени вреди в настоящото производство е разпитана като свидетел Д. Н. Б. / внучка на ищцата/. Към момента на инцидента свидетелката била на 16 години и живеела сама с баба си, която се грижела за нея. Св. Б. посетила ищцата в болницата в първите часове след катастрофата и я видяла в тежко общо състояние, изпитваща болки в пострадалия крак и в ребрата, замаяна. При изписването било необходимо съдействие на близък, за да може да пренесат ищцата до етажа на дома ѝ. Свидетелката сочи за неспокойното дишане на ищцата, заради

получените в ребрата травми, както и че преди първия преглед на баба ѝ тя не е могла да става от леглото. Движенията ѝ били ограничени до сядане и то за не повече от 5 минути. Ищцата не можела да спи добре и изпитвала силни болки заради травмите на ребрата и отока на крака. До средата на месец януари свидетелката преди училище приготвяла закуска, помагала на баба си с тоалета, приготвяла ѝ обяд, както и лекарствата ѝ, тъй като баба ѝ има придружаващи заболявания, поставяла ѝ инжекции, а всяка неделя я настанявала в количката и ѝ помагала да се къпе. Грижела се за пазаруването и почистването на дома. На втория месец след ПТП ищцата започнала да се придвижва в дома си с патерици и едва в края на същия месец тръгнала сама, започвайки да посещава рехабилитации. Свидетелката сочи и че понастоящем пострадалата не е възстановила стабилното си придвижване, както и способността си да кляка, не може да стои права повече от 5 -6 минути, тъй като кракът ѝ се подува и я боли. След катастрофата и изживения шок ищцата започнала да изпитва страх от автомобили, станала тревожна без видима причина, започнала да сънува кошмари. Притеснявало я и че я обслужва непълнолетната ѝ внучка.

След като се върнала на работа, ищцата нямала възможност да извършва сама служебните си задължения, като книговезец, поради невъзможността да стои изправена дълго време и да пренася книги от едно място на друго. През лятото, когато свидетелката била във ваканция, се налагало да ходи и да помага на баба си на работното ѝ място.

До инцидента ищцата не е имала двигателни проблеми и водила нормален за годините си живот, разчитайки на собствени сили за задоволяване на битовите си нужди. Психологическите последици от инцидента - изживян стрес и душевни страдания, продължават и понастоящем и пречат на нормалното ѝ движение в градски условия, съпътствани от постоянен страх при пресичане на пътното платно.

Съдът намира, че свидетелските показания по делото, макар и частично от лица от кръга по чл. 172 от ГПК – св.Б., следва да се кредитират изцяло, тъй като са безпротиворечиви, логически свързани и отразяват обективно известните на свидетелите факти.

Анализът на установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Предпоставка за ангажиране отговорността на застрахователя по чл. 432 от КЗ е наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите между прекия причинител на вредата и застрахователя към момента на увреждането, като съгласно разпоредбата на чл. 477 ал.1 от КЗ, обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически лица и ЮЛ за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство. Наред с това следва да са налице и всички кумулативни елементи от

фактическия състав на чл.45 от ЗЗД (деяние, вреди, противоправност, причинна връзка и вина), пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован, спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди, тъй като отговорността на застрахователя е функционално обусловена от отговорността на застрахования делинквент и има вторичен характер – застрахователят дължи обезщетение за вредите, доколкото застрахованият е отговорен спрямо увреденото лице за репарирането им.

Съдът счита, че са налице всички елементи от състава на непозволеното увреждане, тъй като по делото е безспорно установено, че деликвентът – страна по застрахователен договор с ответника, е виновен за престъпление, свързано с нарушение на правилата за движение по пътищата, вследствие на което ищцата е претърпяла вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

На основание чл. 300 от ГПК влязлото в сила Определение по НОХД № 2065/2023г. на РРС е задължително за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно обстоятелствата: извършено ли е престъпление, неговата противоправност и виновността на водача. С посочения съдебен акт е прието, че водачът на процесния автомобил има вина за настъпването на ПТП, при което е пострадала ищцата, тъй като е допуснал нарушения за правилата за движение по пътищата - умишлено нарушил разпоредбите на чл. 5, ал. 2, т. 1 от ЗДвП- “Водачът на пътно превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците...”, Чл. 116 от ЗДвП “Водачът на пътно превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към пешеходците...” и Чл.119, ал. 1 от ЗДвП- “При приближаване към пешеходна пътека водачът на нерелсово пътно превозно средство е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходна пътека или преминаващите по нея пешеходци”, вследствие на което причинил възникналото ПТП.

На основание чл.413 ал.1 от НПК съдебният акт се явява задължителен и за застрахователя – страна по сключения договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите.

Въз основа на писмените доказателства по делото съдът приема, че ищцата е изпълнила процедурата по чл. 380 от КЗ, съгласно чл. 498 от КЗ, отправяйки до застрахователя на виновния водач – ЗК „ЛЕВ ИНС” АД, писмена застрахователна претенция, придружена със съответните писмени доказателства. Определяне и изплащане на обезщетение не е последвало.

Предвид доказаното осъществяване на състава на непозволено увреждане вследствие на настъпилото ПТП, наличието на валидна сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с прекия причинител на вредата към датата на деликта, изпълнението на процедурата по чл.380 от КЗ и неизплащането на застрахователно обезщетение от страна на застрахователната компания в нормативно установения срок, съдът счита, че за ищцата е възникнало правото да получи обезщетение от застрахователя на деликвента за претърпените неимуществени вреди от деликта, които са пряка и непосредствена последица от непозволеното увреждане.

По възражението за съпричиняване : по делото не са ангажирани от ответника, чиято е доказателствената тежест, доказателства за поведение на пострадалата, което е в причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. Доказано е, че ищцата е пресякла на регламентирана пешеходна пътека, обозначена по съответния ред – чрез маркировка и повдигната като неравност, движела се е на собствен ход, без да бяга, а вървейки, т.е. тя с действията си не е нарушила нормативни правила, вменяващи ѝ задължения като пешеходец, и следователно не е налице твърдяното съпричиняване на вредоносния резултат от 95 %.

Съдът намира за доказано, че ищцата е претърпяла неимуществени вреди – мъка, болки, страдания, вследствие на ПТП, което променило коренно живота ѝ в негативен план, отразило се неблагоприятно както на психиката ѝ, така и на общото ѝ здравословно състояние, и търпените вреди са пряка и непосредствена последица от процесното ПТП, поради което подлежат на обезщетяване, на основание чл.432 от КЗ.

При констатираната фактическа обстановка и събраните доказателства, установяващи причинените на ищцата неимуществени вреди, предявените искиове – главен и акцесорен, се явяват доказани по основанията си.

Размерът на обезщетението за причинените неимуществени вреди следва да бъде определен от съда по справедливост, съгласно принципа на чл.52 от ЗЗД. Критериите за определяне на този размер са възрастта на пострадалия, видът, обемът и тежестта на причинените неимуществени вреди, интензитетът и продължителността на претърпените болки, страдания и душевни преживявания, общовъзприетото понятие за справедливост и социално-икономическите условия към момента на настъпване на ПТП и към настоящия момент.

Съобразявайки възрастта на ищцата / 65 години/, че е била в добро общо здравословно състояние, въпреки съпътстващите заболявания, водела е активен живот – работела, грижела се сама за непълнолетната си внучка, и че претърпяното пътно- транспортно произшествие ѝ причинило силен стрес, отразило се негативно върху психиката и общото ѝ здравословно състояние, променило е в негативна насока начина ѝ на живот – и в битов план, и по отношение на възможността сама да изпълнява работните си функции, отчитайки и социално - икономическите условия, съдът приема, че претърпените от нея неимуществени вреди следва да се репарират със сумата от 40 000 лева. Този размер, по преценка на съда, съответства в най - голяма степен на критерия за справедливо обезщетение по чл. 52 от ЗЗД. Над уважения размер до претендирания такъв от 50 000 лева искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Застрахователят дължи законната лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок, поради което лихва върху главницата по иска следва да се присъди, считано от датата на завеждане на претенцията на ищцата по чл. 380 от ЗК - 31.01.2023 г.

Разноските по делото следва да се определят съобразно правилата на

чл.78 от ГПК, както следва :

Ищцата е освободена от заплащане на държавна такса и разноски за производството и не е направила такива. По делото е упълномощила да я представлява адвокат Я. Д. Д. от САК, като видно от представен договор за правна защита и съдействие, процесуално представителство е осъществявано по чл. 38 от КЗ, поради което следва да се присъди адвокатско възнаграждение в минималния размер по Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съразмерно на уважената част от иска, в размер на 3850 лева, дължимо от ответното дружество.

Последното е направило разноски в общ размер на 1070 лева / за възнаграждения на в.лица и депозит за свидетел /. Съобразно отхвърлената част от иска има право на разноски – 214 лева, както и на юрисконсултско възнаграждение / без явяване в с.з./ 150 лева, в общ размер на 364 лева, които ищцата следва да бъде осъдена да заплати.

Ответникът дължи държавна такса върху уважената част от иска - в размер на 1600 лева.

Мотивиран така, Окръжният съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление : гр. София, бул. “***”, представлявано от ММГ и ПВ Д., ДА ЗАПЛАТИ на Д. И. К., ЕГН *****, от гр. Русе ул. *** по банкова сметка: IBAN :***, сумата от 40 000 лева – обезщетение по чл. 432 от КЗ, за неимуществените ѝ вреди, пряка и непосредствена последица от ПТП, причинено на 02.12.2022 г. в гр. Русе от управлявания от Ю А. Ю. л.а. „Нисан Примера“ с рег. № *** ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.01.2023г., до окончателното изплащане, като ОТХВЪРЛЯ предявения иск за неимуществени вреди над уважения размер от 40 000 лева до претендирания размер 50 000 лева, ведно със законната лихва.

ОСЪЖДА ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление : гр. София, бул. “***”, ДА ЗАПЛАТИ на адв. Я. Д.- САК; съдебен адрес : гр. София, ул. „***“ сумата от 3850 лева - адвокатско възнаграждение, на основание чл. 38 ал.2 от ЗА.

ОСЪЖДА Д. И. К., ЕГН *****, от гр. Русе ул. *** ДА ЗАПЛАТИ на ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК 121130788, сумата от 214 лева –деловодни разноски, и сумата от 150 лева - юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК 121130788 ДА ЗАПЛАТИ на Русенския окръжен съд сумата от 1600 лева – държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВТАС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Русе: _____